

متن دوزبانه‌ی قانون مدنی ایران

ترجمه‌ی انگلیسی به قلم: پروفسور سیدحسن امین

قاضی اسبق دادگستری ایران، استاد بازنشسته‌ی کرسی حقوق دانشگاه گلاسگو کالدونیا

وکیل دادگاه‌های عالی اسکاتلند

[ناظر]

ماده‌ی ۷۸- واقف می‌تواند بر متولی ناظر قرار دهد که اعمال متولی به تصویب یا اطلاع او باشد.

[خیانت و عزل متولی]

ماده‌ی ۷۹- واقف یا حاکم نمی‌تواند کسی را که در ضمن عقد وقف متولی قرار داده شده باشد عزل کند، مگر در صورتی که حق عزل شرط شده باشد و اگر خیانت متولی ظاهر شود حاکم ضمّ امین می‌کند.

[انعزال متولی]

ماده‌ی ۸۰- اگر واقف وصف مخصوصی را در شخص متولی شرط کرده باشد و متولی فاقد آن وصف گردد، منعزل می‌شود.

[اداره‌ی وقف عام بدون متولی]

ماده‌ی ۸۱- در اوقاف عامه که متولی معین نداشته باشد، اداره‌ی موقوفه طبق نظر ولی فقیه خواهد بود. (اصلاحی ۱۳۷۰/۸/۱۴) [ولی در اوقاف خاصه اگر متولی مخصوص نباشد، تصدی با خود موقوف علیهم است. مصوب ۱۳۰۷]

[اختیار و نیابت متولی]

ماده‌ی ۸۲- هرگاه واقف برای اداره کردن موقوفه ترتیب خاصی معین کرده باشد، متولی باید به همان ترتیب رفتار کند؛ و اگر ترتیبی قرار نداده باشد، متولی باید راجع به تعمیر و اجاره و جمع‌آوری منافع و تقسیم آن بر مستحقین و حفظ موقوفه و غیره مثل وکیل امینی عمل نماید.

[تفویض تولیت و اعطای نمایندگی]

ماده‌ی ۸۳- متولی نمی‌تواند تولیت را به دیگری تفویض کند، مگر آن‌که واقف در ضمن وقف به او اذن داده باشد؛ ولی اگر در ضمن وقف شرط مباشرت نشده باشد می‌تواند وکیل بگیرد. (ر.ک. مواد ۶۷۲ و ۶۷۳ همین قانون + ماده‌ی ۴ قانون اوقاف ۱۳۵۶)

[حق التولیه]

ماده‌ی ۸۴- جایز است واقف از منافع موقوفه سهمی برای عمل متولی قرار دهد و اگر حق التولیه معین نشده باشد متولی مستحق اجرت‌المثل عمل است.

[تصرف موقوفه علیه در موقوفه]

ماده‌ی ۸۵- بعد از آن‌که منافع موقوفه حاصل و حصه‌ی هر یک از موقوف‌علیهم معین شد، موقوف‌علیه می‌تواند حصه‌ی خود را تصرف کند، اگرچه متولی اذن نداده باشد، مگر این‌که واقف اذن در تصرف را شرط کرده باشد.

[تقدم مخارج وقف بر حق موقوف‌علیه]

ماده‌ی ۸۶- در صورتی که واقف ترتیبی قرار نداده باشد، مخارج تعمیر و اصلاح موقوفه و اموری که برای تحصیل منفعت لازم است، بر حق موقوف‌علیهم مقدم خواهد بود.

[تقسیم منافع]

ماده‌ی ۸۷- واقف می‌تواند شرط کند که منافع موقوفه مابین موقوف‌علیهم به تساوی تقسیم شود یا به تفاوت و یا این‌که اختیار به متولی یا شخص دیگری بدهد که هر نحو مصلحت می‌داند تقسیم کند.

[فروش مال وقف]

ماده‌ی ۸۸- بیع وقف، در صورتی که خراب شود یا خوف آن باشد که منجر به خرابی گردد به طوری که انتفاع از آن ممکن نباشد، در صورتی جایز است که عمران آن متعذر باشد یا کسی برای عمران آن حاضر نشود. (ر.ک. ماده‌ی ۳۴۹ ق.م. و تبصره‌ی ماده‌ی ۸ قانون تشکیلات و اختیارات سازمان حج و اوقاف و امور خیریه مصوب ۱۳۶۳)

ماده‌ی ۸۹- هرگاه بعض موقوفه خراب یا مشرف به خرابی گردد به طوری که انتفاع از آن ممکن نباشد، همان بعض فروخته می‌شود، مگر این‌که خرابی بعض سبب سلب انتفاع قسمتی که باقی مانده است بشود؛ در این صورت تمام فروخته می‌شود.

[تبدیل وقف]

ماده‌ی ۹۰- عین موقوفه در مورد جواز بیع به اقرب به غرض واقف تبدیل می‌شود.